

Aan de Minister van Justitie
De heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum: 26 Oktober 2007

Onderwerp: Concept Wet op de kansspelen

Zeer geachte heer Hirsch Ballin,

De goede doelenorganisaties willen graag reageren op de concept Wet op de kansspelen vooral omdat de bijdragen van de loterijen zo belangrijk zijn voor de financiering van hun activiteiten. Veel van hun initiatieven zouden zonder deze steun niet (goed) mogelijk zijn.

Een paar voorbeelden:

- Met een bijdrage van de Nationale Postcode Loterij kon het World Food Programm (WFP) in 2005 tijdens de grote droogte in Nigeria tienduizenden kinderen redden van de hongersnood. Door het WFP werd eveneens met een bijdrage van de Nationale Postcode Loterij de Global School Feeding Campaign gestart. In dit programma wordt het verstrekken van schoollunches gekoppeld aan het geven van onderwijs, waardoor én beter onderwijs én een beter voedingspatroon wordt bereikt. De Nationale Postcode Loterij maakte het mogelijk 37.600 Nigerijnse kinderen onderwijs én schoolvoeding te geven.
- Diverse natuurgebieden in binnen- en buitenland zijn met bijdragen van de Nationale Postcode Loterij verworven. Zo kon Natuurmonumenten met een extra bijdrage van € 4,9 miljoen een onmisbare schakel in het Fochterloërveen verwerven, het Flevolandschap met € 3,3 miljoen het project 'Behoud Schokland' vervolmaken en kon het Wereld Natuur Fonds haar Argentijnse partner FVSA bijstaan bij de aankoop van een unieke natuurgebeid in Valdès, Argentinië. De natuurparken van de Nederlandse Antillen en Aruba hebben zich met een bijdrage van € 2,5 miljoen

van de Nationale Postcode Loterij via IUCN Nederland kunnen verenigen in de Dutch Caribbean Nature Alliance en weten zich mede daardoor verzekerd van overheidssteun voor de komende 10 jaar.

- De Sponsor Bingo Loterij heeft de Johan Cruyff Foundation vanaf de oprichting in 1997 gesteund. Mede door de steun van de Sponsor Bingo Loterij van ca. € 2 miljoen per jaar is de Johan Cruyff foundation uitgegroeid tot een organisatie die vele projecten in Nederland en daarbuiten kan steunen voor kinderen met en zonder handicap.

En zo zijn veel meer voorbeelden te geven waarbij de bijdrage van de verschillende Goede doelen loterijen een echt verschil maakt. Wij kunnen trots zijn op wat er door dit particulier initiatief mogelijk wordt gemaakt.

Het mag dan zo zijn dat het Europese Hof fondswerving voor Goede doelenorganisaties geen rechtvaardigheidsgrond vindt om de grenzen gesloten te houden, maar dat betekent niet dat een bijdrage van ruim drie miljard euro die in de afgelopen decennia is gerealiseerd onbelangrijk is. Het zou in dit verband meer voor de hand liggen alle lidstaten van de EU op te roepen het model van Goede doelen loterijen een volwaardige plek te geven in hun wetgeving om daarmee de financiering van de Civil Society in de verschillende landen te waarborgen.

Mede om die reden pleiten wij ervoor de Goede Doelen Loterijen bij de begripsbepalingen in artikel 1.1 van de wet op te nemen en bovendien in de wet en de toelichting daarop meer nadruk te leggen op loterijen als middel voor fondsenwerving voor goede doelen.

In uw brief van 13 juli 2007 aan Eurocommissaris McGreevy schrijft u dat het genereren van kansspelgelden en de afdracht aan het goede doel moet worden beschouwd als neveneffect van het Nederlandse kansspelbeleid.

Wij zijn het absoluut niet eens met uw stelling dat de bijdragen aan de goede doelen moeten worden beschouwd als een neveneffect. Het steunen van goede doelen was de reden voor de oprichting van de goede doelen loterijen en zeker niet het neveneffect daarvan. De bijdrage van de goede doelen loterijen is voor de begunstigden van vitaal belang voor de uitvoering van hun werkzaamheden. Dat kan niet worden afgedaan met de opmerking dat die bijdrage een gunstig neveneffect is. Dit aspect klinkt naar onze mening in het geheel niet door in de voorliggende teksten.

Het Goede Doelen Platform maakt uitdrukkelijk bezwaar tegen de mogelijkheid die in de nieuwe wet zou moeten worden opgenomen om in te grijpen in de verdeling van de loterijgelden. In de Memorie van Toelichting schrijft u:

"De besluitvorming over de begunstigden van goede doelen en het verdelen van de opbrengsten uit loterijen en andere goede doelenkansspelen is primair de verantwoordelijkheid van de vergunninghouders. De overheid kan echter wel algemene voorwaarden verbinden aan de verdeling van deze gelden. De gelden zijn immers verkregen door gunning van een exclusief recht: de loterijvergunning. Gelet hierop is de stap gezet om voor de verdelers van kansspelgeld en een aantal eisen te formuleren, waaraan de verdeling ten minste zou moeten voldoen. Over deze eisen is in 2004 advies uitgebracht door de commissie Schuyt. De commissie heeft ten aanzien van de besluitvorming over begunstiging en verdeling van kansspelopbrengsten geoordeeld dat de verdeling van de kansspelopbrengsten onvoldoende flexibel is, er onvoldoende helderheid bestaat over de criteria voor begunstiging en verdeling van die gelden en de procedures die de vergunninghouders daarbij hanteren met onvoldoende waarborgen zijn omkleed."

Het Goede Doelen Platform zou graag een onderbouwing zien van de stelling dat de verdeling van de kansspelopbrengsten onvoldoende flexibel is. De goede doelen organisaties zijn juist van mening dat de Goede Doelen Loterijen de afgelopen jaren hebben laten zien dat er nieuwe begunstigden worden toegelaten zodra daarvoor ruimte is. Bovendien wordt bij de drie Goede Doelen Loterijen een deel van de gelden besteed via verdeelfondsen zoals Stichting DOEN, Oranjefonds, Skan Fonds, Prins Bernhard Cultuur Fonds, de Volksgezondheidsfondsen, Jantje Beton, Fonds Ouderenhulp en het Prins Claus Fonds.

U beoogt met dit voorstel tot een meer evenwichtige verdeling van de gelden over de verschillende maatschappelijke sectoren te komen. De goede doelenorganisaties zien echter niet in waarom de huidige verdeling over de maatschappelijke sectoren niet evenwichtig genoeg zou zijn. In de toelichting geeft u zelf hierover aan: "De voorkeur gaat veeleer uit naar een invulling die ruimte laat voor fluctuaties al naar gelang de situatie die vergt. De kansspelorganisaties kunnen op deze wijze ook invulling geven aan hun rol in de civil society." Deze uitgangspunten vinden wij meer in lijn met de regeringsverklaring van dit kabinet dan de in de concept wet opgenomen voorstellen.

Allemaal redenen waarom de overheid op dit punt niet zou moeten willen ingrijpen. Bij een particulier initiatief waar het hier om gaat past het recht op autonomie, zelfs waar dit particuliere initiatief mogelijk wordt gemaakt door gunning van een exclusief recht, de loterijvergunning. Het gaat hier immers niet om de exploitatie van een kansspelvergunning voor persoonlijk gewin.

In het rapport van de Werkgroep Filantropische Studies van de Vrije Universiteit Amsterdam over "Het beleidsplan van de NPL en andere goede doelenloterijen" van 31 oktober 2005, zijn de volgende argumenten gegeven om goede doelenloterijen als particulier initiatief, met recht op autonomie te presenteren:

- Vanwege het publieke belang. In geval van de goede doelen loterijen kan worden gesteld dat het feit dat zij het algemeen nut en daarmee het publieke belang dienen een krachtig argument is tegen politieke inmenging. Wat is het publiek belang van de Nationale Postcode Loterij? Dat instellingen die opkomen voor mensenrechten, die strijden tegen mondiale armoede en die opkomen voor het behoud van de natuur structureel gesteund worden. De andere goede doelen loterijen hebben gelijkende algemeen nuttige doelen.
- Vanwege de civil society. De overheid heeft een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het algemeen nut; het particulier initiatief het hare. In het kader van de civil society is het de taak voor de overheid gelegenheid te bieden aan particulier initiatief.

Redenen genoeg, zo menen de begunstigden van de Goede doelen loterijen, om de bepalingen over de aanwijzingsbevoegdheid te schrappen. Dat laat overigens onverlet dat u altijd de mogelijkheid heeft de Goede Doelen Loterijen te bevragen over het door hen gevoerde beleid, indien de toewijzing van de bijdragen aan de begunstigden daartoe aanleiding geeft.

Wij vinden het vreemd als u eerst het verdeelsysteem vaststelt op basis waarvan de loterijen zelf de verdeling van de opbrengsten kunnen realiseren en hen vervolgens die verantwoordelijkheid ontnemt door de verdeling opnieuw zelf te kunnen invullen.

Bovendien worden in de memorie van toelichting slechts twee sectoren genoemd waarvoor in de gezamenlijke beleidsplannen van de vergunninghouders moet worden voorzien in een passende afdracht. Waarom uitsluitend deze sectoren en niet Internationale Samenwerking, Sociale Cohesie of Natuur en Milieu? Is die keuze het gevolg van een sterke lobby of van bewust beleid?

Het kan toch niet de bedoeling zijn de overheid een handvat te bieden om het eigen subsidiebeleid te compenseren. Moet de klap die de sportsector volgens Berenschot heeft gehad door het wegvallen van de instellingssubsidie vanaf 2003 ter grootte van 10 miljoen euro nu worden gecompenseerd uit de bijdragen die de Goede doelen loterijen beschikbaar hebben voor hun begunstigden? In dit verband heeft het Goede Doelen Platform met verbazing kennis genomen van de beleidsbrief "De kracht van Sport" waarin staatssecretaris Bussemaker verwijst naar de voorgenomen wijziging van de Wet op de kansspelen. Het verbaast ons dat nog voordat de officiële consultatieperiode ten einde is gekomen, een dergelijke wijzigingvoorstel verschijnt in een beleidsbrief van een ander ministerie, als ware het reeds vastgesteld beleid.

Als het gaat om de culturele sector moet het u toch niet zijn ontgaan dat de BankGiro Loterij belangrijke projecten heeft gesteund. Voor het behoud van ons cultureel erfgoed zijn met bijdragen van de BankGiro Loterij talloze topstukken aan de collecties van Nederlandse musea

toegevoegd zoals Rembrandt's Portret van een oude man (Mauritshuis) en De Burger van Delft van Jan Steen (Rijksmuseum). Ook is de realisatie van de Hermitage Amsterdam mogelijk gemaakt door als eerste voor een periode van 10 jaar lang in totaal € 1,4 miljoen beschikbaar te stellen en heeft Vereniging Hendrick de Keyser belangrijke architectonische monumenten, zoals het Rietveldhuis in Blaricum, kunnen verwerven.

Wij hopen dat de door ons aangedragen argumenten leiden tot de gewenste aanpassing van de huidige concept tekst. Graag vernemen wij van u wat het vervolgtraject is voor de behandeling van de conceptwet.

Met vriendelijke groet

Namens de goede doelen organisaties verenigd in het Goede Doelen Platform,

Mr. Paul Nouwen
Voorzitter Goede Doelen Platform

Kopie: Mr. A.Kors, Directeur Wetgeving Ministerie van Justitie.
Drs. M.J.C. Groothuizen, Directeur Sanctie- en Preventiebeleid

**De begunstigden van de Nationale
Postcode Loterij:**

Amnesty International
AMREF Flying Doctors
ARK Natuurontwikkeling
Artsen zonder Grenzen
Avalon Foundation
Buurtlink
Cordaid Memisa
Cordaid Mensen in Nood
De 12 Provinciale
Milieufederaties
De Kleine Aarde
De Landschappen
Dierenbescherming
Free Voice
Goois Natuurreservaat
Greenpeace
Het Nederlandse Rode Kruis
IUCN NL
IVN natuur- en milieueducatie
Landschapsbeheer Nederland

Leprastichting
Liliane Fonds
Milieudefensie
MYBODY/World Population
Foundation
Natuurmonumenten
Nelson Mandela Kinderfonds
Oranje Fonds
Oxfam Novib
Peace Parks Foundation
Plan Nederland
Prins Claus Fonds
Save the Children Nederland
Simavi
Skanfonds
SOS-Kinderdorpen
Stichting AAP
Stichting DOEN
Stichting Natuur en Milieu
Stichting Vluchteling
Stichting voor Vluchteling-
Studenten UAF
Stop Aids Now!

Terre des Hommes Nederland
UNHCR
Unicef
University for Peace
VluchtelingenWerk Nederland
Vogelbescherming Nederland
Waddenvereniging
War Child Nederland
Wereld Natuur Fonds
World Food Programme
World Press Photo

Young Pianist Foundation
Stichting de Witte Roos
Stichting Pieterskerk Leiden
Stichting Kasteel Amerongen
Museum voor figuratieve kunst De
Buitenplaats
Koninklijke Bibliotheek

**De begunstigden van de BankGiro
Loterij:**

Amsterdams Historisch Museum
Anne Frank Stichting
ANP Historisch Fotoarchief
BOEi
Bonniefantemuseum Maastricht
Centraal Museum
Cobra Museum
Het Concertgebouw
De Hollandsche Molen
Dutch Art Works
Gemeentemuseum Den Haag
Groninger Museum
Hermitage Amsterdam
Joods Historisch Museum
Krölller-Müller Museum
Mauritshuis
Museum Boijmans Van Beuningen
Nationaal Fonds voor Vrijheid en
Veteranenzorg
Nationaal Museum van Speelklok tot
Pierement
Naturalis
Nai
Nederlands Instituut voor Beeld en
Geluid
Nederlands Openluchtmuseum
Nederlands Scheepvaartmuseum
Amsterdam
Nieuwe Rijksmuseum
Prins Bernhard Cultuurfonds
Rijksmuseum Amsterdam
Singer Laren
Stichting DOEN
Stichting Museumkaart
Tropenmuseum
Van Gogh Museum
Vereniging Hendrik de Keyser

**De begunstigden van de Sponsor
Bingo Loterij:**

Aids Fonds
Alzheimer Nederland
Astma Fonds
Diabetesfonds
Doe een Wens Stichting Nederland
Fietzersbond
Fonds Gehandicaptensport
Fonds Psychische Gezondheid
Fonds Slachtofferhulp
Hersenstichting Nederland
Johan Cruyff Foundation
KNCV Tuberculosefonds
Krajicek Foundation
KWF Kankerbestrijding
Maag Lever Darm Stichting
Nationaal Epilepsie Fonds
Nationaal Fonds Kinderhulp
Nationaal Fonds Ouderenhulp
Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton
Nationaal Reumafonds
Nationaal Revalidatie Fonds
Nationale Vereniging de Zonnebloem
Nederlandse Brandwonden Stichting
Nederlandse Hartstichting
Nederlandse Stichting voor het
Gehandicapte kind
Nierstichting Nederland
Prinses Beatrix Fonds
Stichting Loterijenacties
Volksgezondheid
Stichting MS Research
Stichting Service Médical
Stichting DOEN
Stichting Exploitatie Olympisch
Stadion Amsterdam
Humanitas
Vumc Cancer Centre Amsterdam